

den almindelige Valgret maaske ikke betyder saa meget for Socialdemokraterne, som man siger. For der kan vel ikke hos det ærede Medlem, saa lidt som overhovedet hos noget Medlem i dette Ting, være nogen Tvivl om, at Menighedsraadene i Sønderjylland er i fuld Overensstemmelse med de Folk, der har valgt dem. Jeg tager ikke i Betænkning at sige, at hvis Menighedsraadene i Sønderjylland havde taget en anden Stilling, end de har, burde de uden Undtagelse have nedlagt deres Mandater, for Befolkningens Flertal, de Vælgere, der har sat dem paa den Plads, kræver dette Standpunkt af Menighedsraadene, det tør man fremfor alt ikke være i Tvivl om. Der er naturligvis et Mindretal, som har en anden Opfattelse, men Befolkningens Flertal staar paa det Standpunkt, som Menighedsraadene har givet til Kende i den Protestskrivelse, de er kommet med forleden Dag. Derfor tror jeg, Menighedsraadene kan se Fremtiden i Møde med nogen Sindsro, selv om det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen kommer med sine stærke Angreb paa dem.

Jeg forstaar imidlertid meget godt Husmændenes Stilling til hele dette Spørgsmaal. Det er jo nu en Gang gaaet saadan paa denne Side Kongeaaen, at man har overtaget Præstegaardsjorderne, og det er klart, at under de vanskelige Forhold, der er i Sønderjylland, saa Husmændene gerne, at man kunde faa fat i den Jord. Men jeg for mit Vedkommende er ikke i Tvivl om, at man fra Husmændenes Side som ogsaa fra de Herrers Side, der leder denne politiske Agitation for Husmændene, i væsentlig Grad overvurderer dette Spørgsmaal.

Forleden Dag, da den højtærede Landbrugsminister forelagde Lovforslaget, forekom det mig, at Ministeren nævnte, at der var ca. 2 200 ha Jord til Udstykning af de sønderjydske Præstegaarde. Jeg tager ikke i Betænkning at sige, at saa megen Jord vil der ikke være brugelig til Udstykning. Det er et Tal, man vifter med, men der er ikke saa megen Jord anvendelig til Udstykning alene af den simple Grund, at Beliggenheden dernede er saa vidt forskellig fra Beliggenheden heroppe. Vi maa huske paa, at Sønderjylland har haft sin Udstykning for godt 140 Aar siden, paa et tidligere Tidspunkt end her oppe, og derfor er Jordfordelingen dernede ganske anderledes end her. Jeg kender Forholdene i adskillige Sogne og ved, at en stor Del af disse Præstegaarde ikke egner sig til Udstykning paa Grund af, at de ligger helt ude i Periferien af Sognene.

Derfor vil det, naar man kommer til det Areal, der er brugeligt til Udstykning, vise

sig, at det er meget mindre, end man i Øjeblikket gør sig Forestilling om. Jeg har en Opgørelse over Forholdene i Als Sønder Herred — jeg nævner dem, fordi det ærede Medlem Hr. Nis Nissen kender dem særlig godt. Det viser sig, at i 5 af disse Sogne er der i Virkeligheden ikke Jord til mere end eet Husmandsbrug, ja, i det ene til to, i de fire kun til et, naar Lovens Bestemmelse skal overholdes om, at der skal være 12 ha tilbage ved Præstegaarden. Hvis man fra de ærede Medlemmer Hr. Nis Nissens og Hr. J. P. Nielsens Side mener at kunne sætte Nordslesvig paa den anden Ende med halvandet Husmandsbrug i hvert Sogn, tør jeg paastaa, at det er en meget stor Misforstaaelse, og man kan være ganske sikker paa, at naar Befolkningen først opdager, hvor lidt det drejer sig om, vil den se, at det kun er noget, man har foregøglet den, at det drejede sig om store Arealer.

Der var ærede Medlemmer, der talte om Forpagtning. Maa jeg, idet jeg fuldt ud slutter mig til de Udtalelser, som blev fremført af de ærede Medlemmer Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle) og Hr. Holger Andersen, give et Eksempel paa, hvorledes man har praktiseret dette Forhold i et Par af Byerne dernede, for at man kan se, at man fra Menighedsraadenes Side meget vel vil stille Jord til Raadighed for Smaabrugere. Jeg kan nævne, at man i Sommersted Sogn har forpagtet Præstegaarden ud til 39 Forpagtere, hvoraf de 36 er Husmænd, og man har i Ulkebøl forpagtet ud til 23 Forpagtere, hvoraf de 20 er Husmænd. Jeg er ikke i Tvivl om, at Menighedsraadene, naar de faar Ret til Bortforpagtning, meget gerne bortforpagter til Smaabrugere. Det er slet ikke Mening, at der skal bortforpagtes til de store Besiddere. Men det, jeg kunde ønske, var, at man i Stedet for nu at have en Dispensationsbestemmelse i Loven, saaledes at den højtærede Minister er i Stand til at dispensere fra dens Bestemmelser, i Loven havde en Ret for Menigheden til at bortforpagte Jorden, saaledes at de ikke hver Gang behøvede at spørge den højtærede Minister derom.

Det ærede Medlem Hr. Nis Nissen udstødte en aabenlys Trusel med Hensyn til Fremtiden, idet det ærede Medlem sagde som saa, at vi, der hævder det Standpunkt, som var blevet fremført fra de ærede Medlemmer Hr. Holger Andersen og Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle), maatte være klar over, at der ikke faldt Ro over dette Spørgsmaal, før man havde faaet gennemført Loven af 1919. Jeg tager nu ikke en saadan aabenlys Trusel alt for tragisk, men jeg